

Aloite toimivallan siirtoon liittyvän laillisuuden selvittämisestä

Hyvinvointialueet ovat aloittaneet toimintansa vuoden 2023 alussa. Sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden ja pelastustoimen uudistus on historiallisen suuri hanke. Ensimmäisen valtuustokauden (2022-2025) aikana ympäri Suomea eri hyvinvointialueilla luodaan uusia rakenteita ja käytäntöjä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategia ja sen toimeenpano-ohjelma on laadittu erilaisten alaohjelmien ja tavoitteiden hierarkisena järjestelmänä, jossa hyvinvointialueen ylimmän päätöksentekuelimen, aluevaltuuston, päätösvalta on siirretty hallintosäännössä erittäin laajasti aluehallitukselle ja aluehallitus on edelleen siirtänyt merkittäviä osia omaa toimivaltaansa viranhaltijoille.

Vallansiirto on Suomessa salittua lain määrittelemissä rajoissa.

Keskustan valtuustoryhmä pyytää Pirhan juristien näkemyksen ja selvityksen siitä, noudattaako Pirhan strategia ja sen täytäntöönpano-ohjelmat Lain hyvinvointialueista (HVL) salliman päätösvalan siirtämisen rajoja. Erityisesti selvitystä pyydetään siitä, onko aluevaltuusto strategiasta päättäessään siirtänyt sille Hallintosäännön (HS) 5§:ssä¹ annetun **vastuun** kokonaan tai osittain strategian täytäntöönpano-ohjelman mukaisesti päätöksiä tekeville tahoille. Niiltä osin, kuin HS 5§:ssä määriteltyä vastuuta ei mahdollisesti ole siirretty, selvitystä pyydetään siitä, kuinka käytännön toimin voidaan turvata, että aluevaltuusto pystyy kantamaan sille HS 5§:ssä määritellyn vastuun.

Pirhan juristeilta pyydetään selvitystä myös siitä, missä eri lainkohdissa heidän näkemyksensä mukaan aluevaltuuston toimivaltaa ei saa HVL 95§:n mukaan delegoida. Erityisesti palveluverkon kehittämisen osalta selvitystä pyydetään siitä, kuinka taataan aluevaltuustolle HVL 29§:ssä nimenomaisesti määritelty toimivalta.

HVL 41§:n mukaan hyvinvointialuestrategiassa tulee olla mm. palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevat strategiset linjaukset. Keskustan valtuustoryhmä pyytää Pirhan juristeilta selvitystä myös siitä, mihin paikkaan Pirhan strategiapaperissa Pirhan juristien mukaan nämä palvelujen järjestämistä koskevat strategiset linjaukset on sijoitettu, ottaen erityisesti huomioon, HVL:ia koskevan hallituksen esityksen (HE 241/2020) 22§ perustelut, joissa lukee, että *”Pykälän 2 momentissa todettaisiin tärkeimmät aluevaltuustolle kuuluvat tehtävät. Momentin 1 kohdassa korostettaisiin aluevaltuuston asemaa hyvinvointialueen toiminnan keskeisten tavoitteiden asettajana ja strategisten päätösten tekijänä”*.

Selvitykset pyydetään kirjallisena.

Petra Schulze Steinen

[Keskustan valtuustoryhmän puolesta]

¹ 5 § Aluevaltuuston tehtävät ja päätösvalta

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää aluevaltuuston päätösvaltaa hyvinvointialueista annetun lain ja muun hyvinvointialueen toimialaa koskevan lainsäädännön mukaisesti. Aluevaltuusto vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisestä ja palvelutuotannon ohjaamisesta. Aluevaltuusto vastaa asukkaana laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden yhdenvertaisesta saatavuudesta, tarpeen, määrän ja laadun määrittelemisestä, tuottamistavasta, tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta sekä viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä. Aluevaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Mica Kinnari

Milla Sjöström

Lingon Kallio

Loona Mankinen

Pyye Jeli

Julia Sangervo (vihr)

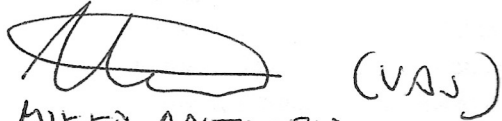
Nyman Anne Nyman (VAS)

Riitta Ollik

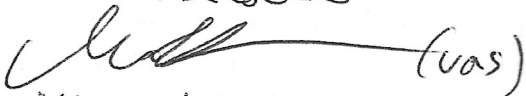
Neu - Vapp

Deena Saarela (VAS)

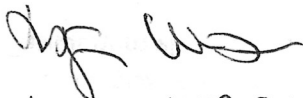
Kukka Jari (VAS)

 (VAS)

MIKKO ASTORINEN

 (VAS)

MIKKO HAUKELA

LIDA WESTIN